

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **B. I., s. r. o.**, so sídlom A., X. Bratislava, IČO X., zastúpeného advokátskou kanceláriou: A. s. r. o., so sídlom K., X. Bratislava, IČO: X., proti povinnému: **A.**, nar. X., bytom N., X. Šaštín - Stráže, **o vymoženie 128,16 eur s príslušenstvom**, vedenej súdnym exekútorom JUDr. V. S. so sídlom Exekútorského úradu v Bratislave, K., X. Bratislava pod sp. zn. EX 1322/2011, vedenej na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 4Er/834/2011, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 28. júna 2012 č. k. 3CoE/102/2012-31, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a**.

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku z 28. apríla 2010 sp. zn. B0209029, ktorý vydal S. zriadený pri R., a. s. so sídlom T., Bratislava, IČO: X. (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Senica uznesením z 20. decembra 2011 č. k. 4Er/834/2011-13 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Zmluva o úvere č. 4117040405 uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným (ďalej len „zmluva o úvere“ alebo „zmluva“) je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa aplikujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú aj Obchodné podmienky pre úver, v ktorých je v čl. 9 upravená rozhodcovská doložka. Zmluva o úvere je v danom prípade pripravená na predtlačenom tlačive, do ktorého sa len vpisujú požadované údaje. Spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah zmluvných dojednaní, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť uzatvorenej zmluvy, nemôže vyjednávať, jedinou alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu ako celku. Uviedol, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné podmienky, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. V dôsledku ustanovenia rozhodcovskej doložky je fakticky povinnému odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Znenie rozhodcovskej doložky neodporuje síce doslovnému zneniu zákonného ustanovenia (§ 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka), avšak svojimi dôsledkami sleduje cieľ, aby dodržané nebolo, teda zákon obchádza. Pokiaľ ide o vzťah medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným nemožno ho považovať za zmenkový – abstraktný vôbec nesúvisiaci s existujúcim spotrebiteľským vzťahom medzi nimi. Zmenkový vzťah v danom prípade je iba akcesorickým vzťahom, ktorý iba zabezpečuje základný spotrebiteľský vzťah založený medzi účastníkmi zmluvou o úvere. Ďalej uviedol, že predpokladom na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia po materiálnej aj formálnej stránke. Súčasťou predpokladov na vykonateľnosť exekučného titulu je, že exekučný titul bol vydaný orgánom príslušným na vydanie takéhoto rozhodnutia. Ak rozhodnutie vydal nepríslušný orgán, ide o právny akt nulitný, ktorý v exekučnom konaní nie je možné vykonať.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, napadnutým uznesením uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Odvolací súd po preskúmaní uznesenia súdu prvého stupňa dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil. Z toho dôvodu sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením uznesenia súdu prvého stupňa a poukázal naň. Aj odvolací súd posúdil predmetnú zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu. Uviedol, že dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytuje ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok exekučný súd je povinný preskúmať exekučný titul aj podľa kritérií uvedených v § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z. z.“ alebo „zákon o rozhodcovskom konaní“), teda, či rozhodcovský rozsudok nemá nedostatok uvedený v § 40 písm. a/, b/ zákona č. 244/2002 Z. z. alebo či nezaväzuje na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo v rozpore s dobrými mravmi. V prípade, ak exekučný súd zistí, že rozhodcovský rozsudok má niektorý z týchto nedostatkov musí v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR z 13. septembra 2011 č. k. III. ÚS 372/2011-18, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. januára 1997 sp. zn. 3Cdo/164/1996, rozhodnutie Súdneho dvoru EÚ vo veci C-40/08. Odvolací súd taktiež predmetnú rozhodcovskú doložku posúdil ako nekalú podmienku spotrebiteľskej zmluvy. Predmetná rozhodcovská doložka znemožňuje voľbu povinného dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. Možno povedať, že takto dojednaná rozhodcovská doložka spôsobuje hrubú jednostrannú výhodnosť pre dodávateľa, pretože výber rozhodcu, resp. rozhodcovského súdu spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť a vzhľadom na slabšie postavenie v tomto vzťahu mohol zmluvu, ktorá bola vopred pripravená len ako celok prijať alebo odmietnuť. V danom prípade nemožno uvažovať, že išlo o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. K námietke oprávneného, že Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách ukladal bankám povinnosť ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy uviedol, že zo spôsobu uzatvorenia rozhodcovskej doložky nie je možné jednoznačne odvodiť, že bankou bol návrh na uzavretie rozhodcovskej doložky ponúknutý povinnému a tento mal možnosť tento návrh prijať alebo aj odmietnuť. Vzhľadom na uvedené dôvody predmetná rozhodcovská doložka bola posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V prípade, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Následkom

je skutočnosť, že rozhodcovský súd vôbec nemal právomoc rozhodovať daný spor, preto predmetný rozhodcovský rozsudok nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, v ktorom navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie alebo, aby alternatívne uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť a dôvodnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s ustanovením § 237 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p."), že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už začalo konanie, ustanovením § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred ním. Ďalej svoje dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Uviedol, že povinný v rozhodcovskom konaní nevyužil svoje právo vyjadriť sa k žalobe a zaujať stanovisko k vzniknutej situácii. Rozhodcovský súd tak rozhodol v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní na základe jemu predložených dôkazov. Ďalej uviedol, že nesúhlasí s názorom odvolacieho súdu, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá so spotrebiteľom sa automaticky považuje za neprijateľnú. Nezakladá to samo osebe neprijateľnosť týchto podmienok v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Ďalej uviedol, že zo žiadnych ustanovení na ochranu spotrebiteľa nevyplýva, že rozhodcovské konanie je oprávnený začať výlučne spotrebiteľ a ani zákon o rozhodcovskom konaní neobsahuje v tomto smere podobné obmedzenie. Podľa jeho názoru aplikáciou ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, ktoré nebolo v čase dojednania rozhodcovskej doložky účinné oba súdy porušili zásadu zákazu retroaktivity a tým významne narušili princíp právnej istoty účastníkov zmluvy. Ďalej poukázal na ust. § 93b ods. 1 a 2 Zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom do 30. novembra 2009, v zmysle ktorého sú banky povinné predložiť svojim klientom neodvolateľný návrh rozhodcovskej zmluvy. Klient nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy. Predložením návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy si oprávnený splnil

povinnosť, ktorá mu vyplývala z vyššie uvedeného ustanovenia. Ďalej dovolateľ poukázal na ust. § 35 Zákona č. 244/2002 Z. z. a na ustanovenie § 159 ods. 2 a 3 O. s. p. a uviedol, že rozhodcovský rozsudok predstavuje prekážku *res iudicata* a v zmysle uvedených ustanovení je záväzný aj pre exekučný súd. Výnimkou v tomto smere je ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona č. 244/2002 Z. z., v zmysle ktorých exekučný súd zastaví exekučné konanie, ak sú splnené podmienky uvedené v týchto ustanoveniach. Exekučný súd je oprávnený skúmať výlučne súlad plnenia, na ktoré povinného zaviazal rozhodcovský súd v súlade so zákonom, resp. dobrými mravmi a nie z hľadiska platnosti alebo neprijateľnosti jednotlivých ustanovení zmluvy o úvere. Opätovným posudzovaním obsahu Zmluvy o úvere a Obchodných podmienok pre úver, ktoré tvoria podklad rozhodnutia rozhodcovského súdu odvolací súd porušil zásadu nezmeniteľnosti a záväznosti právoplatného rozhodcovského rozsudku. Súd rozhodli o neprijateľnosti zmluvného dojednaní *ex offio*, napriek tomu, že exekučnému súdu zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva oprávnenie rozhodovať o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky z úradnej povinnosti. Dovolateľ je toho názoru, že z ustanovenia § 153 ods. 3 O. s. p. vyplýva, že o neprijateľnosti podmienky v spotrebiteľskej zmluve môže rozhodnúť súd aj bez návrhu vždy rozsudkom, pokiaľ ide o sporové konanie. Uvedené ustanovenie nie je možné aplikovať v exekučnom konaní, keďže exekučný súd rozhoduje výlučne uznesením a exekučné konanie je konaním nesporovým. Uviedol, že z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že exekučný súd je povinný skúmať *ex offio* iba súlad exekučného titulu so zákonom, tzn. formálnu a materiálnu stránku vykonateľnosti tohto titulu nie vecnú správnosť exekučného titulu. Poukázal, že exekučný súd v exekučnom konaní nie je oprávnený *ex offio* skúmať povahu rozhodcovskej doložky vzhľadom na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, ktorý predstavuje prekážku veci rozhodnutej a zároveň vzhľadom na nedostatok právomoci v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v nadväznosti na čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Zákon o rozhodcovskom konaní umožňuje povinnému podať žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku, povinný však nevyvinul žiadnu aktivitu za účelom ochrany svojich práv v rozhodcovskom konaní a ani v čase po vydaní rozsudku. Nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenému ako účastníkovi exekučného konania odopiera právo na výkon rozhodnutia, čo sa rovná odmietnutiu spravodlivosti.

Povinný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým v zmysle § 236 ods. 1 O. s. p. možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V danej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu.

Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V predmetnej veci odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 2 písm. b/ a c/. Rovnako na danú vec nemožno aplikovať ani prípady upravené v § 239 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na uvedené prípustnosť dovolania v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

Prípustnosť dovolania oprávneného prichádza do úvahy len, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) a z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p. možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak procesne neprípustné. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k niektorej z väd vymenovaných v tomto ustanovení, ale rozhodujúce je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Procesná prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nie je preto daná.

Dovolateľ namietal, že v danej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie v zmysle § 237 písm. d/ O. s. p.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia sa skúma v každom štádiu konania a v prípade zistenia vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide predovšetkým vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových okolností, z ktorých bol uplatnený (t. j., ak vyplýva z rovnakého skutku).

Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej nie je významné ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne, či neúplne. Pokiaľ ide

o totožnosť účastníkov nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Dovolateľ k tejto vade namietal, že súd v danom prípade opätovným posudzovaním obsahu zmluvy o úvere a obchodných podmienok porušil zásadu nezmeniteľnosti a záväznosti právoplatného rozhodcovského rozsudku a rozhodoval tak vo veci, o ktorej bolo už raz právoplatne rozhodnuté. Exekučný súd nie je oprávnený ex offio skúmať povahu rozhodcovskej doložky vzhľadom na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, ktorý má charakter rei iudicate. Uviedol, že exekučný súd je oprávnený v zmysle § 45 ods. 1 písm. c/ Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní skúmať výlučne súlad plnenia, na ktoré bol povinný zaviazaný rozhodcovským rozsudkom so zákonom, resp. dobrými mravmi.

Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ namietal nesprávnu aplikáciu a výklad Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, resp. namietal nesprávne právne posúdenie veci. Z obsahu tejto námietky sa javí, že nejde o námietku dovolateľa v zmysle § 237 písm. d/ O. s. p., ale napáda vecnú správnosť právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávneného: B. I., s. r. o., so sídlom A., Bratislava, IČO: X., proti povinnému: A., nar. X., bytom N., Šaštín Stráže, o vymoženie 128,16 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 4Er/834/2011 na základe rozhodcovského rozsudku z 28. apríla 2010 sp. zn. B0209029, ktorý vydal S. zriadený pri R., a. s. nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou (§ 237 písm. d/ O. s. p.).

Podľa dovolateľa je konanie súdov postihnuté aj vadou podľa § 237 písm. e/ O. s. p., ktorú vyvodzuje zo skutočnosti, že súdy skúmali splnenie podmienky pre vydanie rozhodcovského rozsudku, hoci povinný skúmanie splnenia týchto podmienok nežiadal.

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. zakladá prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku jednej z neodstrániteľných podmienok konania, návrhu na začatie konania; ak konanie prebieha bez návrhu napriek nedostatku návrhu a nejde o prípad, kedy súd môže konať aj bez návrhu. Súd v takom prípade konanie zastaví.

Z obsahu spisu však dovolací súd takúto vadu konania, ktorá by zakladala procesnú prípustnosť dovolania nezistil.

Exekučný súd totiž v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a o tejto žiadosti rozhodne v lehote 15 dní (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho – obsahového hľadiska (§ 41 ods. 2 O. s. p.) nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O. s. p., ale o námietku inú, ktorú oprávnený uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutie.

Oprávnený v dovolaní tiež namietal, že súdy mu v konaní svojím postupom odňali možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti oprávneného pred súdom konať malo podľa jeho názoru dôjsť nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, v dôsledku čoho sa oprávnenému ako účastníkovi exekučného konania odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, čo sa rovná odmietnutiu spravodlivosti.

O procesnú vadu konania uvedenú v ust. § 237 písm. f/ O. s. p. ide tiež v prípade zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak preto neboli splnené zákonom stanovené podmienky.

Dovolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že v danej veci nešlo ani o prípad zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady. Súdy správne skúmali, či vo veci boli splnené podmienky pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to posudzovaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnym úkonom – spotrebiteľskou zmluvou). V exekučnom konaní tak realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pokiaľ súdy po konštatovaní o neprijateľnosti a tým aj neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného, rozhodli

o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tým neodňali oprávnenému možnosť konať pred súdom.

Rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul. Exekučný súd je už v štádiu tohto posudzovania povinný ex offio skúmať, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či rozhodnutie je z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej. V rámci tohto skúmania nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu ani rozsudku rozhodcovského súdu. Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Pokiaľ ale oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok je exekučný súd ako v prípade rozsudku všeobecného súdu tak v prípade rozsudku rozhodcovského súdu povinný skúmať, či ide o rozsudok vykonateľný (§ 39 ods. 2 a § 41 Exekučného poriadku), v rámci ktorého exekučný súd skúma, či rozsudok vydal orgán s právomocou takýto rozsudok vydať.

Pri skúmaní vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku je exekučný súd oprávnený riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Iba platne uzavretá rozhodcovská zmluva môže založiť právomoc rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní a teda aj vykonateľnosť rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní.

K námietke dovolateľa, že právny predchodca oprávneného v danom prípade len plnil zákonnú povinnosť dovolací súd uvádza, že § 93b ods. 1 Zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere) zakotvoval povinnosť bánk ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona (osobitným zákonom sa podľa poznámky pod čiarou 88k rozumie zákon č. 244/2002 Z. z. (ako celok) a tiež § 67 ods. 1

Zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o doplnení a zmene niektorých zákonov – ďalej len „zákon č. 510/2002 Z. z.“). Poznámka pod čiarou nemá síce normatívny charakter, slúži ale na spresnenie výkladu zákona (viď R 109/2011). Dovolací súd preto pri výklade ustanovenia § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. vzal na zreteľ právne predpisy, na ktoré sa pri tomto ustanovení pod čiarou odkazuje. Zohľadnil, že zákon č. 244/2002 Z. z. je právny predpis, ktorý obsahuje ustanovenia všeobecnej povahy charakterizujúce každé rozhodcovské konanie, zloženie a činnosť všetkých rozhodcovských súdov, štandardný priebeh rozhodcovského konania, náležitosti rozhodcovského konania ako aj všeobecné predpoklady jeho zrušenia, uznania a výkonu. Prihliadol tiež na to, že ustanovenie § 67 ods. 1 zákona č. 510/2002 Z. z. má podstatne konkrétnejšiu povahu zohľadňujúcu individuálne postavenie banky a okolnosti prípadu, v ktorom dodávateľom je banka a v jej spotrebiteľskom spore s klientom ide o plnenie z bankového obchodu. Podľa tohto ustanovenia sú banky a pobočky zahraničných bánk povinné spoločne alebo prostredníctvom svojho záujmového združenia zriadiť S. podľa osobitného zákona so sídlom v Bratislave; štatútom tohto stáleho rozhodcovského súdu sa môžu zriadiť aj jeho pobočky. Podľa § 67 ods. 2 zákona č. 510/2002 Z. z. S. podľa odseku 1 je príslušný rozhodovať predovšetkým spory z platobného styku, ktoré vznikli medzi a) vykonávacími inštitúciami a klientmi pri vykonávaní prevodov, b) vydavateľmi elektronických platobných prostriedkov a oprávnenými držiteľmi elektronických platobných prostriedkov pri vydávaní a používaní elektronických platobných prostriedkov. Citované zákonné ustanovenia mali viesť právneho predchodcu oprávneného (P., a. s.) k tomu, aby klientovi (povinnému) ponúkol neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné spory zo zmluvy o úvere budú rozhodované: a/ v rozhodcovskom konaní, b/ pred stálym rozhodcovským súdom, c/ zriadenými bankami spoločne alebo prostredníctvom ich záujmového združenia. V preskúmvanej veci spis nenasvedčuje tomu, že právny predchodca oprávneného takto postupoval – nevyplýva z neho, že by sa rozhodcovská doložka, ktorá bola v danom prípade uzavretá týkala rozhodcovského konania pred takým rozhodcovským súdom, ktorý vykazuje vyššie uvedené znaky (viď a/ až c/). Predmetné zmluvné dojednanie sa podľa všetkého netýka stáleho rozhodcovského súdu zriadeného bankami alebo ich záujmovým združením, ale iného stáleho rozhodcovského súdu, ktorý bol ustanovený odlišným subjektom. Námietku oprávneného, že jeho právny predchodca len plnil svoju zákonnú povinnosť, plnenie ktorej nemohlo viesť k neprijateľnej podmienke v spotrebiteľskej zmluve, preto dovolací súd považoval v danom prípade za nedôvodnú.

Rovnako dovolací súd je toho názoru, že exekučný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu.

Oprávnený podal dovolanie aj z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Uvedené dôvody oprávneného sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O. s. p.), avšak iba v prípade, ak je dovolanie procesne prípustné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom bez ďalšieho však prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 O. s. p. a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný odmietol.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnému zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnému nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. júna 2014

JUDr. Beáta Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Bc. I.